

In gesprek met Jeanny Vreeswijk-Manusiwa

Jeanny Vreeswijk-Manusiwa kwam als kind van Molukse ouders in 1951 naar Nederland, met het idee dat hun verblijf slechts tijdelijk zou zijn. Als cultureel antropoloog deed zij onder meer onderzoek aan het Moluks museum in Utrecht en aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

Zij is momenteel coördinator zorg & welzijn van het NOOM : Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten. Opgericht in 2007. Tevens is ze werkzaam als programmaleider cultuurspecifieke zorg.

Ze sprak gepassioneerd op het JWS symposium en we laten haar graag nog wat vertellen. Bovenal streeft zij ernaar haar kennis van de beleavingswereld van oudere migranten te delen en te blijven verrijken. Die kennis is onmisbaar voor een goede aansluiting van de georganiseerde zorg op de wensen en behoeften van oudere migranten in Nederland. En dan gaat het inmiddels om heel veel mensen.

Mensen die ouder worden vallen terug op hun oorspronkelijke cultuur. Ze kunnen zich moeilijker aanpassen en het is fijn als ze zich veilig en thuis kunnen voelen. Omdat ze afhankelijk worden van anderen is het belangrijk dat die hiervoor begrip hebben. Het is een voorwaarde om echt contact te kunnen maken. Altijd is het van belang om cultuursensitief te handelen. Wat is iemands favoriete muziek, wat is iemands wens voor eten. Maar voor mensen uit andere culturen hoort daar ook een cultuurspecifieke kennis bij.

Op de vraag naar voorbeelden zegt ze: "Neem de maaltijden. Als je gewend bent 2x per dag rijst te eten, dan gaat die boterham er echt niet in, met als resultaat vermagering met alle gevolgen van dien. Indische mensen baden zich wel 2x per dag, als je dan maar 2x per week in bad wordt geholpen geeft dat onrust en soms gedragsproblemen. En het is fijn als de hulpverleners oog hebben voor de speciale levenservaringen die verband houden met de migratie. Wat hebben mensen meegemaakt? Waar zijn ze vandaan vertrokken? Wat missen ze?"

Andersom is het voor de ouderen belangrijk voorlichting te krijgen over thema's in de Nederlandse samenleving, bijvoorbeeld de nieuwe donor wet en over de veranderingen in de zorg. Liefst door voorlichters in eigen taal. Het is gewoon belangrijk te investeren om elkaar beter te leren kennen.."

Ze spreekt in workshops, op symposia, bij cursussen en opleidingen in de zorg, bij trainingen voor vrijwilligers. Ze doet onderzoek in samenwerking met anderen, zoals universiteit en Pharos. Ze begeleidt zelf enkele projecten in cultuurspecifieke woon-zorg centra (voor Moluks/Indische en Turkse bewoners.). Het grote project waar ze nu aan begint is de ontwikkeling van de *Leidraad Cultuurspecifieke Zorg*, een opdracht aan NOOM, van het ministerie van VWS. Het gaat tools opleveren waar organisaties en hulpverleners hun voordeel mee kunnen doen, voor het contact met ouderen die nog thuis wonen en voor hen die in wooncentra verblijven. Maar vooral hoopt ze dat het bijdraagt tot een visie en structureel beleid waarin cultuurspecifieke zorg vanzelfsprekend zal zijn.

*Lisette Luykx
huisarts*